

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

**Anul școlar 2023 - 2024
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare
în limba maghiară**

Numele: .....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele: .....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Ursul brun (*Ursus arctos*) este o specie tot mai rară în România. Este un animal deosebit de puternic, aparținând familiei Ursidae, are un corp de până la 2,5 m lungime (subspeciile grizzly, Kodiak și ursul de Kamciatka), o înălțime la greabăn de până la 1,5 m și o greutate maximă de 600 kg (aceleași subspecii). Ursul brun poate trăi până la 30 de ani în natură și până la 50 de ani în captivitate.

Ursul brun are o blană deasă, mult apreciată, cu două rânduri de peri, spicul și puful. Deși culoarea de bază este cea brun-cafenie, variațiile sunt deosebit de mari, de la urși roșcați la cei aproape negri. Unele exemplare prezintă pete albe la baza gâtului, formând uneori un adevărat guler, asemănător cu cel al ursului gulerat de Himalaya. Dentiția este tipică de omnivor, cu canini puternici și molari rotunjiți.

În România, se găsește subspecia *Ursus arctos arctos*. Până în prima jumătate a sec. XIX se găsea în întreaga țară, din Delta Dunării până în Carpați. A fost exterminat din zonele de câmpie, pentru a nu împiedica agricultura și creșterea vitelor.

Cu toate că este retras în Carpați, ursul își găsește în România cel mai prielnic adăpost din Europa. Ursul brun trăiește de-a lungul lanțului carpatic, mai ales printre stânci, unde își poate crea bârlogul. Fiind un animal puternic, poate parcurge chiar și 150 de kilometri într-o singură zi și se bazează pe auz și miros.

În anul 2008, în România existau aprox. 7.500 de urși brunși. În decembrie 2010, în România existau cca. 6.000 de urși brunși, adică 40% din totalul celor existenți în Uniunea Europeană. În anul 2012, se estima că 2.000 dintre aceștia trebuiau uciși, pentru că nu aveau suficientă hrană.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Urs_brun

Textul 2

În cutia cu pălării vechi sta un urs, de catifea. Dacă nu era galben ca floarea-soarelui, el ar fi fost fioros și podul întreg ar fi tremurat de frica lui. Aveam în pod doi berbeci năpârliți, trei vaci fără picioare și un căluț, care sta în pod fiindcă era de lemn, și vopsit cu pensula verde. Dar ursul era galben și culoarea asta micșorează seriozitatea lucrurilor, nu sperie pe nimeni și au luat-o florile pentru ele. Și mai avea ursul doi ochi de sticlă, care se uitau drept în tavan. Domnișoara cusătoreasă îmbrăcând ursul, din șase petice croite frumos, cred că s-a înșelat când a trebuit să-i pună și ochii, greșind cutia ochilor de urs și luând dintr-altă cutie doi ochi de porumbel. Un urs se

cere încruntat: ursul nostru din pod se uita cu bunătațe. Ursul stătuse jos, în casă, doi ani întregi, și ajunsese atât de stricător, încât am fost nevoit să-l pun deoparte, în singurătate, și el s-a trezit în cutia de pălării, numai după ce începusem zadarnic fel de fel de mijloace de îndreptare. Ursul nostru se învățase să fure, și nu fura altceva decât bomboane, ciocolată, dulceață, fructe și rahat. Când tătuțu aducea o cutie cu lucruri dulci, ursul mirosea și golea numaidecât cutia, fără să-l vadă nimeni.

- Cine a mâncat ciocolata?
- Ursu, răspundea băiatul, ridicând din umeri. Nu mai e.
- Dar cutia cu bomboane englezești?
- Ursu, răspundeau fata și băiatul.

Îl văzuseră amândoi. L-au prins de câteva ori cu cutiile în brațe, fugind sub canapea. Odată i-au rupt o ureche de bumbac. Doi ani de zile ursul a mâncat toată dulceața de zmeură, caisele verzi, nucile. Însă el nu mânca tot borcanul, lua câte puțin, ca să nu se cunoască, scotea câte un pumn de bomboane, câteva bucăți, și le mânca pe toate, cu încetul.

Așa s-a făcut că am trimis hoțul în pod, ca să-l pedepsim și să salvăm dulcețurile copiilor. Însă el fură și acum. Vine din pod. Noi nu l-am întâlnit niciodată pe scară, se ferește de noi, însă copiii l-au văzut de mai multe ori cum vine, cum deschide dulapul, cum desface borcanele și cutiile, cum le găsește și cum fuge înapoi. De copii, ursul nu vrea să se ferească.

Tătuțu nu bate ursul, pentru că el știe că trebuie să crească și lasă dulapurile descuiate, cutiile cu capacul ridicat. Totuși, într-o zi, tătuțu o să se pună la pândă, chiar în dulap. Când ursul va veni cu lingurița în lăbuță ca să se înfrupte, o să-l găsească pe tătuțu între borcane.

(Tudor Arghezi, *Cartea cu jucării, Hoțul*)

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat.

2 puncte

A CROI, CROIESC verb. **1.** (tranz.) A tăia un material după forma și măsura indicată sau după un contur desenat în prealabil, pentru a obține piese care urmează a fi asamblate în vederea confecționării unui obiect. **2.** (tranz.) A plănui, a pune la cale o lucrare care are nevoie de indicații, de planuri etc.; a începe un lucru sau o lucrare. **3.** (tranz.) A desfunda, a deschide un drum, o șosea etc., înlăturând obstacolele. **4.** (tranz. fig.) A lovi, a bate un animal sau un om cu bățul, cu biciul (făcându-i dungi sau vânătăi pe piele).

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. Ursul nostru se învățase să fure și nu fura decât:

2 puncte

- a) jucării;
- b) pâine;
- c) ciocolată;
- d) mere.

Răspunsul corect:

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Ursul brun: **2 puncte**

- a) poate avea 2,5 m înălțime;
- b) trăiește 30 numai de ani;
- c) are dinți puternici și ascuțiți;
- d) se bazează pe auz și pe miros.

Răspunsul corect:

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
În România, ursul brun trăiește: **2 puncte**

- a) în întreaga țară;
- b) mai ales printre stânci;
- c) numai în zonele de câmpie;
- d) numai în Delta Dunării.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Unii urși brunți au pete albe la baza gâtului.		
Oriunde ar trăi, urșii brunți au suficientă hrană.		
Ursul brun poate parcurge într-o zi până la 150 de km.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Ursul avea doi ochi de nasturi care se uitau drept în tavan.		
Ursul stătuse jos, în casă, doi ani întregi.		
Hoțul a fost trimis în pivniță, drept pedeapsă.		

6. Explică, în unu-trei enunțuri, un motiv pentru care ursul a fost pus în cutia de pălării, valorificând textul 2. **6 puncte**

---

7. Prezintă, în 20-40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

---

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **6 puncte**

---

9. De ce crezi că ursul nu se ferește de copii? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Au numărul de litere egal cu numărul de sunete, ambele cuvinte din seria: **2 puncte**

- a) căluț, fugind;
- b) vechi, niciodată;
- c) ciocolată, dulceață;
- d) ochi, tătuțu.

Răspunsul corect:

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

..... îi place dulceața.

- a) Lui ursului;
- b) La urs;
- c) Ursului;
- d) Ursul.

Răspunsul corect:

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Într-o zi, tatăl o să-l .....pe hoț.

- a) găsește;
- b) găsească;
- c) găsim;
- d) gălesc.

Răspunsul corect:

4. Transcrie, din secvența următoare, două substantive în cazuri diferite, pe care le vei menționa: **4 puncte**

„În cutia cu pălării vechi sta un urs de catifea.”

substantivul: _____, cazul _____

substantivul: _____, cazul _____

5. Rescrie secvența: *Însă el nu mânca tot borcanul*, modificând numărul verbului.

4 puncte

---

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: **6 puncte**

Noi nu l-am întâlnit niciodată pe scară, se ferește de noi, însă copiii l-au văzut de mai multe ori.

Cuvântul	Funcția sintactică
noi	
niciodată	
pe scară	
au văzut	

7. Completează enunțurile următoare, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

6 puncte

Toți _____ (*copil* – numărul plural, articulat) îndrăgesc jucăriile. Acestea îi bucură în perioada _____ (*minună*, singular, feminin) a copilăriei. Și mie mi-
_____ (a plăcea – condițional-optativ, prezent) mă mai joc cu prietenii mei.

8. Formulează, în câte un enunț, două sfaturi pe care i le-ai da ursulețului, folosind un substantiv în cazul vocativ și un pronume personal, pe care le vei sublinia.

8 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului tău, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural.

6 puncte

2. Redactează o compunere narativă, de 70 – 130 de cuvinte, în care să-ți imaginezi o întâmplare în podul casei cu jucării la care vor lua parte jucăriile alese de tine și ursulețul de catifea.

14 puncte

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecți succesiunea logică a evenimentelor;
- să îmbini narațiunea cu o descriere de tip portret;
- să valorifici două informații din textul 2.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte. (unitatea compoziției; coerența textului; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului; respectarea normelor de exprimare corectă, de punctuație și a ortografiei).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul minim de cuvinte.

